

TARTU LINNAVOLIKOGU

OTSUS

Tartu

07.05.2015 nr LVK-O-0230

**Kesklinna linnaosas asuvale haljasalale nime
määramine**

Võttes aluseks kohanimeseaduse § 3 lg 7 p 1, § 4 lg 2, § 5 lg 1 p 3 ja lg 4, § 6 lg-d 1 ja 2, § 13 lg 1, lg 2 p-d 1 ja 2 ja lg 3 ning Tartu Linnavolikogu 15. juuni 2005. a määruse nr 116 "Kohanimedede määramise kord" § 2 lg 2, § 3 lg 1 p 3, Tartu Linnavolikogu

o t s u s t a b:

1. Määrata Kesklinna linnaosas Vabaduse puiestee, Gildi, Kompanii ja Munga tänava vahelisel Vabaduse pst 8 katastriüksusel (asukoht on näidatud lisas toodud plaanil) asuvale haljasalale nimeks Peeter Põllu park (Pos 1).

2. Otsus jõustub viiendal päeval pärast vastuvõtmist.

Esimees

Esitab: linnavalitsus, 07.05.2015 istungi protokoll nr 34

Ettekandja: Jarno Laur

Õiend

Tartu Linnavolikogu Otsuse "Keslinna linnaosas asuvale haljasalale nime määramine" juurde

Kohanimeseaduse § 4 lg 2 kohaselt võib kohanime määrata nimeobjektile, kui seda on vaja kohanime alusel eristada. § 5 lg 4 järgi määrab ühe omavalitsusüksuse territooriumile jäävale nimeobjektile kohanime kohalik omavalitsus.

Kohanimeseaduse § 3 lg 2 kohaselt on kohanimi ametlik, kui kohanimi on nimeobjektile määratud õigusaktiga või kohanimenõukogu otsusega kinnitatud. § 3 lg 3 kohaselt on kohanimi mitteametlik, kui ta ei ole õigusaktiga määratud või kohanimenõukogu otsusega kinnitatud.

Vastavalt kohanimeseaduse § 6 lg 2 määratakse kohanimi kohanimemääraja õigusaktiga. Õigusakt, millega kohanime määratakse, peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) kohanime (olemasolul nii põhi- kui rööpnimi);
- 2) nimeobjekti liiki;
- 3) nimeobjekti asukoha kaarti, välja arvatud juhul, kui on esitatud nimeobjekti identifitseeriv tunnus nimeobjekti andmeid põhiaandmetena pidavas riigi andmekogus ja selle andmekoosseisus on vastav ruumikuju olemas.

Tartu Linnavolikogu [15.06.2005 määrus nr 116](#) "Kohanimede määramise kord" (kord) sätestab kohanimede määramise ja kasutamise seotud toimingud. Kohanimeseadus ega kord ei sätesta kohanime määramise õigusakti liiki. Käesoleva õigusakti eelnõu sisust tulenevalt on see käsitletav haldusmenetluse seaduse § 51 lg 2 sätestatud haldusakti eriliigina üldkorraldusena (haldusakt, mis on suunatud üldiste tunnuste alusel kindlaksmääratud isikutele või asja avalik-õigusliku seisundi muutmisele), mistõttu kohanimi määratakse otsusega.

Kohanimeseaduse § 13 määrab ära kohanimevaliku nõuded. Muu hulgas tuleb KNS § 13 lg 1 kohaselt eelistada kohanime määramisel nime, mis on paikkonnas tuntud ja levinud või mis on tähtis aja- või kultuurilooliselt, § 13 lg 2 kohaselt eelistatakse nime määramisel paikkonnaga seotud kohanimed ja nimeobjekti iseärasustega seonduvaid kohanimed ning § 13 lg 3 kohaselt on pühendusnimi isiku mälestuseks või austuseks määratud kohanimi. Pühendusnimede määramist reguleerib Vabariigi Valitsuse 22.06.2004 määrus nr 227 "Pühendusnimede määramise kord".

Tartu Linnavalitsusel on 2015. aastal kavas rekonstrueerida Vabaduse pst 8 katastriüksusel asuv haljasala, ehitustööd on juba alanud. Maa-alal ehitatakse välja sadeveekanaliseerimine, korrastatakse kõnniteed ja haljastus ning sinna paigaldatakse uued prügikastid, istepingid ning jalgrattahoidjaid. Tuginedes dendroloogilisele hinnangule asub maa-alal ka mitmeid väärtuslikke puid, mida ei tohi kahjustada, kuid kõnniteede ääres olev hekk on halvas seisukorras ja see asendatakse uuega. Haljasalal asub monument, mis jäädvustab Eesti Vabariigi esimese haridusministri, rahvusülikooli looja ja esimese pedagoogikaprofessori Peeter Põllu mälestust. Monument avati 2008. aastal. Monumendi skulptor on Ekke Väli ja arhitekt Ain Rööpson.

Kõnealust haljasala tuntakse täna nii Politseiplatsi kui ka haridus- ja teadusministeeriumi ees oleva platsi nime all. Riiklikku kohanimeregistrisse ametliku kohanimena Politseiplatsi kantud ei ole ning ei ole säilinud ka õigusakti, millega selline nimi ametlikult oleks määratud. Samas on Politseiplats kantud aga näiteks Eesti Keele Instituudi kohanimeandmebaasi, kust otsene viide

nime määramise õigusaktile samuti puudub. Politseiplatsi nimi esineb mitmel erineval kujul mitmetel 20. sajandi alguspoolel ilmunud Tartu linna plaanidel, mis on ära toodud 2015. a ilmunud Tõnu Raidi poolt koostatud raamatus "Tartu ajaloolistel linnaplaanidel 1600-2010". Näiteks "Polizei Platz" esineb 1909. a ilmunud "Dorpat" Tartu plaanil (raamatus plaan nr 99). "Politsei plats" esineb 1922. a ilmunud "Rahvaülikooli" Tartu linna plaanil (raamatus plaan nr 117). "Polits. pl." esineb 1927. a Tartu Linnauurimise toimkonna poolt väljaantud koguteose "Tartu" juurde kuuluval Tartu linna plaanil "Plan de la ville de Tartu" (raamatus plaan nr 123).

Tartu Linnavolikogu 16.09.2010 otsusega nr 113 kehtestatud Raekoja platsi, Kompanii, Munga, Vabaduse pst ja Magistri tänavatega piirneva ala detailplaneeringus kasutatakse antud maa-ala puhul nimetust "Politseipark".

Kuna haljasalale nime andnud politseiasutus samas piirkonnas enam ei tegutse ning nimetus "haridus- ja teadusministeeriumi ees olev plats" on pikk ja kohmakas, on Tartu Linnavalitsus palunud linnarahva abi haljasalale hea nime leidmisel. [Pressiteade](#) selle kohta avaldati 27.03.2015 ning ettepanekuid sai esitada kuni 10. aprillini.

Kokku tehti Tartu linna kodulehel, Facebookis, e-posti ja telefoni teel 138 nimeettepanekut. Nimeobjekti liigina pakuti nii platsi, parki, väljakut, alleed kui ka põldu, aeda ja kantsi. Enim pakuti järgnevaid nimesid (sulgudes on ära toodud pakkumiste arv):

Peeter Põllu plats/park (26),
Hariduse plats/park/väljak/põld/allee (18),
Põllu park/plats (9),
Peetri plats/park (7),
Matteuse plats/park (7),
Tarkuse plats/väljak (6),
Politseiplats (4),
Petsi park (3),
Haritlaste plats (2),
Harituse plats/park/põld (2),
Lihaturu plats (2),
Seminari park/väljak (2),
Tartu Vaimu park (2),
Vaimu park/plats/kants (2),
Õpetaja park (2).

Ühel korral pakuti järgmisi nimesid:

Akadeemikute plats, Arengu plats, Eesti vabadusvõitlejate park, Emakeele aed, Hardiplats, Haridusminni juures plats, Hariduspõllu korrastamise nimeline haljasala ehk koolivõrgu korrastamise plats, Hariduspõllu plats, Heade mõtete park, Jüri plats, Kaarsilla plats/park, Kalevi park, Kauni Tarkuse plats, Kevade plats, Kivisilla plats/park, Krooni plats, Laksebergi plats, Ligi plats, Lutsu plats, Mani plats, Meie tuleviku park, Miilitsa park, Mõtete park, Panga plats, Pedagoogi park, Põld, Põlluhariduse, Saame kokku park, Sortside plats, Suure-Mihkli plats, Targa Peetri park, Tarkade mõtete park, Teadlaste plats, Teadmise park/plats, Teha park, Tulevaste tarkade park, Uue alguse park, Uute teadmiste park, Uute tegijate park, Vabaduse plats, Vabakas, Vanalinna park, Varblase park, Öppeväljak.

9.04.2015 toimunud Tartu Linnavolikogu kultuurikomisjoni koosolekul otsustati toetada

nimevarianti Peeter Põllu park.

31.03.2015 Tartu Postimehes ilmus kunstiajaloolase Enriko Talvistu artikkel "Plats, park või põld või mis ta'nd oligi", kus autor leiab, et kõnealuse maa-ala puhul on tegemist pargi mitte platsiga. Loo autor pakub maa-alale nimeks Karni park.

<http://pluss.postimees.ee/3141459/enriko-talvistu-plats-park-voi-pold-voi-mis-ta-nd-oligi>

11.04.2015 Tartu Postimehes ilmus Toomas Kiho artikkel "Suured nimed Tartu linnas", kus autor eelistab Peeter Põllu platsi nime.

<http://tartu.postimees.ee/3150179/toomas-kiho-suured-nimed-tartu-linnas>

Eelnõu ametlik avalikustamine oli 21. mai kuni 5. juuni, tehti üks ettepanek: anda haljasalale Arnold Matteuse nimi.